

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
Број: ИСУ-1-9/16
Дана: 25. јануар 2016. године
Крагујевац

Председник Апелационог суда у Крагујевцу Дубравка Дамјановић, након разматрања годишњег извештаја о раду суда и судија Апелационог суда у Крагујевцу за 2015. годину и укупног броја нерешених старих предмета у свим судским одељењима, на основу чл.12 Судског пословника ("Сл. гласник РС", бр. 110/09, 70/11, 19/12, 89/13, 96/15, 104/15 и 113/15), дана 25. јануара 2016. године, донела је

**ПРОГРАМ РЕШАВАЊА СТАРИХ ПРЕДМЕТА
АПЕЛАЦИОНОГ СУДА У КРАГУЈЕВЦУ
ЗА 2016. ГОДИНУ**

УВОД

Програмом решавања старих предмета Апелационог суда у Крагујевцу за 2016. годину обухваћене су мере неопходне за хитно окончавање најстаријих судских предмета у свим судским одељењима.

Стари предмети према овом програму обухватају две групе предмета чија се старост рачуна према датуму подношења иницијалног акта и према датуму пријема у суд.

Прву групу предмета чине они предмети у којима поступци трају дуже од две године, односно у којима иницијални акт потиче из 2013. године и раније, као и најстарији предмети у којима поступак траје дуже од пет година и у којима иницијални акт потиче из 2011. и ранијих година.

Другу групу чине предмети у којима поступци по жалби нису окончани у роковима предвиђеним Законом о парничном поступку и Закоником о кривичном поступку (девет, односно четири месеца и три месеца у притворским предметима), као и најстарији предмети у којима поступци по жалби нису окончани дуже од једне године, према датуму пријема у суд.

АНАЛИЗА

На основу годишњег извештаја о раду Апелационог суда у Крагујевцу за 2015. годину утврђено је следеће:

Прва група предмета

Апелациони суд у Крагујевцу је на дан 1. јануар 2015. године имао укупно 4900 нерешених предмета, од тога предмета старијих од 2 године према датуму иницијалног акта 3243 предмета или 66,18% од укупног броја нерешених предмета у свим правним областима.

У току извештајног периода 1. 1. – 31. 12. 2015. године примљено је укупно 13093 предмета, тако да је у раду у 2015. години било укупно 17993 предмета.

У истом периоду решено је 13552 предмета, од чега 7851 старих предмета, што представља 57,93% од укупног броја решених предмета.

На дан 31. 12. 2015. године остао је нерешен 4441 предмет, од чега 2931 старих, што чини 66% од укупног броја нерешених предмета.

Апелациони суд у Крагујевцу је на дан 1. јануар 2015. године имао укупно 1480 предмета старијих од 5 година према датуму иницијалног акта (тзв. „**програмски предмети**“) што је 30,20% од укупног броја нерешених предмета на почетку 2015. године, док је у периоду од 1. 1. 2015. до 31. 12. 2015. године укупно примљено 2238 програмска предмета, од чега је решено укупно 2888 предмета.

На дан 31. 12. 2015. године остало је укупно нерешено 830 предмета старијих од 5 година према датуму иницијалног акта, што је 18,69% од укупног броја нерешених предмета.

Према статистичким подацима на дан 31. 12. 2015. године прилив предмета у којима је иницијални акт старији од 5 година савладан је 129,04% на нивоу судских одељења.

Друга група предмета

Када се посматра извештај за ***другу групу*** предмета, односно за предмете старе према датуму пријема у суд, Апелациони суд у Крагујевцу је на дан 1. јануар 2015. године од укупно 4900 нерешених предмета имао 445 предмета старих према датуму пријема у суд, што чини 9,09% од укупног броја нерешених предмета у свим правним областима.

У току 2015. године решено је 13552 предмета, од чега 3227 предмета из ове групе старих предмета, што представља 23,81% од укупног броја решених предмета.

На дан 31. децембар 2015. године остао је нерешен 4441 предмет, од чега 151 предмет старији према датуму пријема у суд, што чини 3,4% од укупног броја нерешених предмета.

Остао је нерешен дуже од годину дана 21 предмет или 0,47% од укупног броја нерешених предмета.

Однос нерешених и старих предмета по судским одељењима

Прва група предмета

**Предмети који су према датуму подношења иницијалног акта
старији од 2 године**

У кривичном одељењу од укупно нерешених 129 предмета на дан 31. 12. 2015. године, остало је у раду 89 предмета старијих од 2 године према датуму иницијалног акта што чини 68,99% од укупно нерешених предмета.

У грађанском одељењу од укупно нерешених 2414 предмета на дан 31. 12. 2015. године остало је у раду 1486 предмета старијих од 2 године према датуму иницијалног акта што чини 61,56% од укупно нерешених предмета.

У одељењу за радне спорове од укупно нерешених 1898 предмета на дан 31. 12. 2015. године остало је у раду 1356 предмета старијих од 2 године према датуму иницијалног акта што чини 71,44% од укупно нерешених предмета.

Програмски предмети

(предмети који су према датуму иницијалног акта старији од 5 година)

У кривичном одељењу од укупно нерешених 129 предмета на дан 31. 12. 2015. године остало је у раду 42 програмска предмета што чини 32,56% од укупно нерешених предмета.

У грађанском одељењу од укупно нерешених 2414 предмета на дан 31. 12. 2015. године остало је у раду 590 програмских предмета што чини 24,44% од укупно нерешених предмета.

У одељењу за радне спорове од укупно нерешених 1898 предмета на дан 31. 12. 2015. године остало је у раду 198 програмских предмета што чини 10,43% од укупно нерешених предмета.

Друга група предмета

Стари предмети према датуму пријема у суд

У кривичном одељењу од укупно нерешених 129 предмета остало је у раду 10 старих предмета по датуму пријема, што чини 7,75% од укупно нерешених предмета.

У грађанском одељењу од укупно нерешених 2414 предмета остало је у раду 119 старих предмета по датуму пријема, што чини 4,93% од укупно нерешених предмета.

У одељењу за радне спорове од укупно нерешених 1898 предмета остало је у раду 22 стари предмета по датуму пријема, што чини 1,16% од укупно нерешених предмета.

Предмети старији од годину дана према датуму пријема у суд

У **кривичном одељењу** на дан 31. 12. 2015. године остало је нерешено укупно 2 предмета у којима поступци по жалби нису окончани дуже од 1 године.

У **грађанском одељењу** на дан 31. 12. 2015. године остало је нерешено укупно 16 предмета у којима поступци по жалби нису окончани дуже од 1 године.

У **одељењу за радне спорове** на дан 31. 12. 2015. године остало је нерешено укупно 3 предмета у којима поступци по жалби нису окончани дуже од 1 године.

Закључак

Из наведених података произилази да је остварен циљ Програма решавања стarih предмета за 2015. годину у погледу процента нерешених најстаријих (старијих од 5 година) предмета у односу на укупан број нерешених предмета, јер их има 18,69% на крају у односу на 30,20% на почетку године.

Међутим, циљеви Програма решавања стarih предмета за 2015. годину нису остварени у потпуности из разлога константног прилива предмета стarih по датуму иницијалног акта, а на чије старење Апелациони суд у Крагујевцу не може да утиче. Чињеница да је у току 2015. године прилив предмета у којима је иницијални акт старији од 5 година, савладаван са 129,04% на нивоу судских одељења охрабрује и показује да је учињен значајан помак да се смањи број стarih предмета.

Такође, посматрајући статистичке податке, број стarih предмета према датуму пријема у Апелациони суд у Крагујевцу, значајно је смањен и износи 151 предмет или 3,4% од укупног броја нерешених предмета, у односу на претходну годину када је број нерешених стarih предмета према датуму пријема у суд износио 445 предмета или 9,09% од укупног броја нерешених предмета. У току 2016. године реални су изгледи да Апелациони суд у Крагујевцу нема предмете који ће бити стари према датуму пријема у суд, односно да ће се предмети решавати у роковима прописаним процесним законима.

ЦИЉЕВИ И ПРИНЦИПИ ПРОГРАМА

Циљ доношења овог Програма је увођење и примена мера ради благовременог обављања послова у суду у складу са одговарајућим позитивно-правним прописима из области уређења судова и Јединственим програмом решавања стarih предмета у Републици Србији.

Циљеви Програма за решавање стarih предмета за текућу 2016. годину су следећи:

- *Приоритетно и хитно решавање најстаријих предмета у којима је иницијални акт старији од 5 година и потиче из 2011. године и ранијих година* (стари предмети према иницијалном акту који су видно обележени речју

, „Програм“). С обзиром на чињеницу да Апелациони суд не може да утиче на прилив предмета старих по датуму иницијалног акта, односно на предмете у којима иницијални акт потиче из 2011. и ранијих година и да на крају 2015. године такви нерешени предмети учествују са 18,69% у броју укупно нерешених предмета, планирано је да се *на крају текуће 2016. године тај проценат нерешених програмских предмета смањи.*

- **Поштовање рокова прописаних процесним законима** при решавању предмета у поступку по жалби, при чему је тенденција да на крају године нема предмета који су старији од 9 односно 4 месеца.
- **Предмете у којима поступци по жалби нису окончани дуже од 1 године** којих на дан 31. 12. 2015. године има у кривичном одељењу 2, у грађанском одељењу 16 и у одељењу за радне спорове 3, *решити до 1. априла 2016. године.*
- **Предмете у којима поступци по жалби нису окончани у роковима предвиђеним ЗПП-ом и ЗКП-ом** (старих према датуму пријема), а којих на дан 31. 12. 2015. године има у кривичном одељењу 10, у грађанском одељењу 119, а у одељењу за радне спорове 22, *решити до 1. јуна 2016. године.*

* * *

Стари предмети добијају приоритетни значај и морају се решавати по хронолошком реду завођења, осим када се ради о хитним старим предметима у складу са законом или одлуком председника судског одељења; они тада добијају посебан приоритет (нпр. када у кривичном предмету прети застарелост).

Судски тим за праћење решавања старих предмета који се састоји од председника суда, заменика председника суда, председника судских одељења, руководилаца судске праксе у судским одељењима, управитеља писарнице, секретара суда и стручњака за информационе технологије учествује у изради годишњег програма решавања старих предмета и прати његову реализацију.

МЕРЕ И ТЕХНИКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА

Рад тимова за решавање старих предмета

Председници судских одељења укључени у Програм формирају свој стручни тим, који се састоји од по двоје судија из тог судског одељења и службеника писарнице. Они су дужни да прате спровођење Програма и да једном месечно одржавају састанак свих судија из тог одељења на коме ће разматрати месечне извештаје о старим предметима сваког судије из одељења понаособ. На састанку ће се изнети и разјаснити спорна правна питања и по потреби упознати са судском праксом и усвојити заједничке смернице за брже и ефикасније решење одређених предмета. На састанку се утврђују и активности које је неопходно предузети за смањење броја старих предмета, а записник са састанка доставља се председнику суда.

Председници судских већа дужни су да прате извршење мера предвиђених Програмом у свом већу, а о спорним питањима и проблемима обавештавају председнике одељења и председника суда. Они ће подносити месечне извештаје председницима одељења о броју старих предмета који су решени у већу током једномесечног периода, о броју још увек нерешених старих предмета и о броју нових предмета који су током периода између два извештаја ушли у категорију старих предмета.

Судски тим за смањење броја старих предмета састаје се ради разматрања извештаја писарнице о стању старих предмета и извештајима судских одељења и разматрања евентуално нове стратегије за смањење броја старих предмета – измену годишњег Програма решавања старих предмета или постављених циљева и евентуалне предлоге износи на седници свих судија.

Дужности судија

- **Давање приоритета** најмање до 30% у реферисању и већању, на седницама већа по утврђеном плану већања, нерешеним предметима у којима су поступци започети 2011. године и ранијих година и у којима поступци по жалби нису окончани у року од 1 године (најстарији предмети) из обе групе старих предмета (уколико их има).

- **Поштовање редоследа пријема** предмета у већању и изради одлуке водећи рачуна о датуму иницијалног акта, осим у хитним предметима и горе наведеним најстаријим предметима.

- **Хитно поступање у најстаријим предметима**, као и у предметима у одељењу за радне спорове.

- **Састављање плана већања старих предмета на начин да се приоритет даје** предметима у којима поступци најдуже трају, као и у предметима у којима поступци по жалби нису окончани дуже од 1 године, са обавезом да се придржавају плана већања.

- **Достављање месечних извештаја председнику суда** о најстаријим поступцима у којима су поступци започели 2011. године и ранијих година и у којима поступци по жалби нису окончани у року од 1 године, са образложењем зашто предмет није решен, као и датумом када се очекује његово решење.

Дужности управитеља судске писарнице

- **Подношење извештаја о старим и најстаријим предметима из прве групе старих предмета, као и извештаја о старим предметима из друге групе старих предмета** у којима поступци по жалби нису окончани у роковима, најкасније до 5-ог у месецу, председнику суда, председницима судских одељења, судији известиоцу који поступа по предметима и председнику већа у чијем се већу и налази одређени судија.

- **Вођење посебне евиденције о кретању најстаријих и старих предмета** и усмено реферисање о стању најстаријих и старих предмета председнику суда једном у 15 дана, као и подношење писаних извештаја истовремено са месечним и тромесечним извештајима о раду суда.

- *Организовање рада писарнице* на начин да најстарији предмети који улазе у програм буду евидентирани и обележени, а то су предмети у којима је поступак започео пре 1. 1. 2012. године и раније, а који се *посебно обележавају црвеном бојом у горњем десном углу корица предмета, изнад пословног броја, речју „Програм“*. Такође, *означавање коначно решених предмета* води се искључиво у складу са чл.250 Судског пословника, према коме се предмет означава као коначно решен када је одлука отпремљена из суда.

Дужности референата у судској писарници

- *Разврставање и расподела предмета* врши се на начин да се старим предметима равномерно задужују све судије.

- *Евиденција предмета у свим материјама у обе групе старих предмета* врши се хронолошким редом, укључујући број предмета, основ спора, датум кад је предмет заведен у суд, фазу у којој се налази, а све појединачно према судијама који у овим предметима поступају.

- *Обавеза да се према старим предметима односе са посебном пажњом* у погледу свих рокова и руковања овим предметима.

МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПОВЕЋАЊА БРОЈА СТАРИХ ПРЕДМЕТА

1. Писарница ће све новопримљене предмете хитно износити судијама којима су распоређени у рад.
2. Судија који прими предмет је дужан да по пријему предмета, без одлагања, размотри испуњеност процесних претпоставки за одлучивање о основаности жалбе (дозвољеност, благовременост, уредност жалбе и сл.), и да уколико је потребно, у најкраћем року, предузме мере ради спречавања старења предмета.
3. Судије ће по предметима поступати према редоследу пријема предмета у суд, изузев у хитним предметима који су означенчи чл.50 Судског пословника (притвор, поступци према малолетницима, привремене мере, извршење, брачни и породични спорови, радни спорови).
4. Постојећа припремна одељења у којима за предмете из сваког судског одељења поступа по један судијски помоћник, ради бржег и ефикаснијег поступања по предметима, врше испитивања процесних претпоставки за вођење поступка и одлучивање о правним лековима и на погодан начин означавају дозвољеност, благовременост и уредност жалбе, и означавају датум иницијалног акта и датум изјављивања жалбе. Тако се већ приликом завођења предмета зна да ли се ради о старом предмету и да ли предмет треба видно означити речју „Програм“. У кривичним предметима се, поред испитивања напред наведених процесних претпоставки, означава и рок застарелости кривичног гоњења.
5. Управитељ писарнице ће ради спречавања даљег старења предмета, сваког месеца достављати осим пописа предмета који у наредна два месеца постају стари према датуму пријема у суд и попис предмета старијих од годину дана према датуму пријема у суд.

6. Ради реализације овог Програма и у циљу јачања и учвршћивања процесне дисциплине нужно је стриктно примењивати одредбе позитивних процесних закона које се односе на спречавање злоупотребе процесних овлашћења, а претреси / расправе ће се одлагати само у изузетним случајевима и са законских разлога.
7. Све судије су дужне да председнику суда *сваког 1. до 5. у месецу* доставе извештај о поступању у старим предметима и да у извештају о поступању у најстаријим предметима посебно назначе рокове и мере неопходне за окончање поступка.

ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА

Председник суда ће у складу са чл.12 ст.6 Судског пословника месечно пратити и вршити надзор над спровођењем овог Програма ради његове измене и допуне, односно ради евентуалног обустављања његовог даљег спровођења.

Судски тим за смањење броја старих предмета се састаје најмање једном у три месеца ради разговора о кварталном извештају писарнице о старим предметима и извештајима председника судских одељења о старим предметима, да би направио нову стратегију за смањење броја старих предмета и предложио измене годишњег плана и/или кварталне и годишње циљеве постављене у вези смањења броја старих предмета.

Све судије су дужне да благовремено обавештавају председника судског одељења у коме поступају и председника суда о свим застојима и проблемима које уоче при раду на предметима и у реализацији овог Програма.

У писарници ће у складу са обимом посла и могућим увођењем рада у сменама, бити уведена ротација референата.

На крају сваког месеца о предузетим мерама из овог Програма доставља се извештај председнику суда.

Председник суда подноси квартални извештај о реализацији Програма председнику Врховног касационог суда.

Програм решавања старих предмета за 2016. годину који је разматран на седници свих судија 25. јануара 2016. године ступа на снагу одмах.

